

STANOWISKO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 3 marca 2018r.

w sprawie wieku emerytalnego kobiet

W związku z wystąpieniami do Krajowej Rady Sądownictwa sędziów kobiet wobec których Minister Sprawiedliwości po 1 października 2017r. nie wyraził zgody na dalsze sprawowanie urzędu sędziego po ukończeniu 60 roku życia, Krajowa Rada Sądownictwa jako konstytucyjny organ stojący na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów zwraca się do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o niezwłoczne podjęcie inicjatywy ustawodawczej w celu zmiany przepisów art. 69 § 1 i 69 § 1 b ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, dyskryminujących kobiety ze względu na płeć z uwagi na **obowiązek** przechodzenia w stan spoczynku z chwilą ukończenia 60 lat oraz uzależnienie dalszego sprawowania urzędu przez kobiety sędziów po ukończeniu 60 roku życia od arbitralnej zgody ministra sprawiedliwości, który nie ma konstytucyjnych uprawnień do decydowania o tym kto może sprawować urząd sędziego.

Art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP statuuje zasadę równości wobec prawa, równego traktowania przez władze publiczne oraz zakaz dyskryminacji m.in. w życiu społecznym. Z art. 33 Konstytucji RP wynika, że kobieta i mężczyzna mają równe prawa m.in. w życiu społecznym, jak również równe prawo do zatrudnienia oraz zajmowania stanowisk. Obywatele polscy korzystający z pełni praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, o czym stanowi art. 60 Konstytucji RP.

Wskazana na wstępie regulacja ustawowa dotycząca kobiet sędziów (mimo krytycznej opinii Krajowej Rady Sądownictwa) została wprowadzona ustawą z 12.07.2017 r. o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych. Nowe przepisy nakładają na każdą kobietę sędziego ustawowy **obowiązek** przejścia w stan spoczynku z chwilą ukończenia 60 lat, gdy taki obowiązek został nałożony na mężczyzn sędziów dopiero z chwilą ukończenia 65 lat. Rozróżnienie **obowiązkowego** wieku emerytalnego mężczyzn i kobiet, sędziów, wprowadziło rozwiązanie sprzeczne z Konstytucją, oczywiście wypaczając słuszną ideę niższego wieku emerytalnego dla kobiet i pozbawiając kobiety sędziów uprawnień, które,

w ramach powszechnego ubezpieczenia społecznego, zostało przyznane kobietom wykonującym inne zawody, w tym zawody prawnicze.

Przepisy art. 69 § 1 i § 1b ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie, w jakim pozwalają na dowolne i uznaniowe pozbawienie kobiety sędziego możliwości pracy do osiągnięcia takiego samego wieku, jak w przypadku mężczyzny, są oczywiście sprzeczne z powołanymi przepisami Konstytucji, a także art. 1 ust. 1 pkt a) oraz art. 2 Konwencji Nr 111 dotyczącej dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu przyjętej w Genewie 25.06.1958 r, z zakazem dyskryminacji z uwagi na płeć i wiek określonym w art. 11³ Kodeksu pracy oraz z zasadą równego traktowania unormowaną w art. 183a § 1-3 i art. 183b § 1 pkt 1) Kodeksu pracy.

Możliwość dalszego sprawowania urzędu przez kobietę sędziog po ukończeniu 60 roku życia została uzależniona od arbitralnej, nie podlegającej kontroli sądowej, zgody Ministra Sprawiedliwości. To rozwiązanie, obok wprowadzenia uregulowania dyskryminującego kobiety ze względu na płeć, dodatkowo łamie konstytucyjne standardy rozdziału władzy wykonawczej i sędziowskiej, gdyż ustawowe upoważnienie Ministra Sprawiedliwości do podejmowania arbitralnej decyzji, kto nadal będzie sprawował urząd sędziog po osiągnięciu obowiązkowego wieku emerytalnego, nie mieści się w standardach demokratycznego państwa prawnego.

Dlatego Krajowa Rada Sędziostwa wzywa do niezwłocznego podjęcia prac legislacyjnych prowadzących do zmiany wprowadzonego rozwiązania, przez przyznanie kobietom sędziog uprawnienia do przejścia w stan spoczynku z chwilą osiągnięcia 60 lat życia, o którym, co do skorzystania z tego uprawnienia, będą decydowały wyłącznie same kobiety sędziog oraz zrównania praw kobiet i mężczyzn co do obowiązującego wieku emerytalnego.